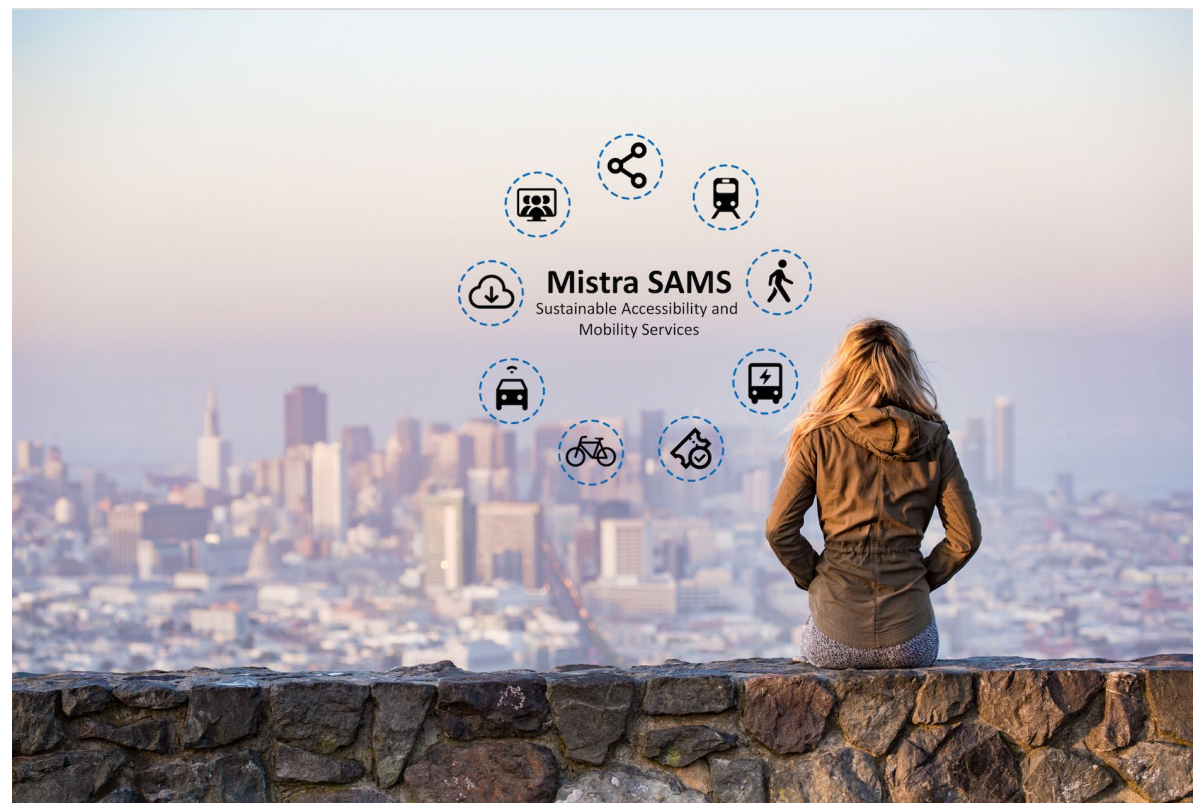

Så kan digitala mobilitetstjänster bidra till effektivare persontransport. Erfarenheter från Living Labs

Anna Kramers,
forskare KTH,
programchef Mistra SAMS.

Mistra SAMS Vision

Nya mobilitets- och tillgänglighetstjänster har bidragit till att:
”Sverige har uppnått hållbar tillgänglighet och mobilitet i urbana områden 2030.”

Konsortium

BOTKYRKA
KOMMUN

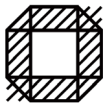
Malmö stad

Stockholms
stad

TRAFIKVERKET

OPENLAB

itch

LUNDS
UNIVERSITET

ERICSSON

SCANIA

Hertz

Samtrafiken

SAVANTIC

FINANSIERAT AV

MISTRA

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning

vti

Utgångspunkter

- Parisavtalet: den globala uppvärmningen ska vara under 2 grader celsius, sträva efter att hålla den till 1,5 grader.
- Sverige ska sänka utsläpp av växthusgaser med 85% till 2045.
- Utsläpp från inhemsk transport ska minska med 70% till 2030
- Privatbiltrafiken i Stockholm ska minska trots att staden ökar i befolkning (ökningen är ca 1,5 % årligen)

Fyrstegsprincipen

Trafikverkets arbetsstrategi

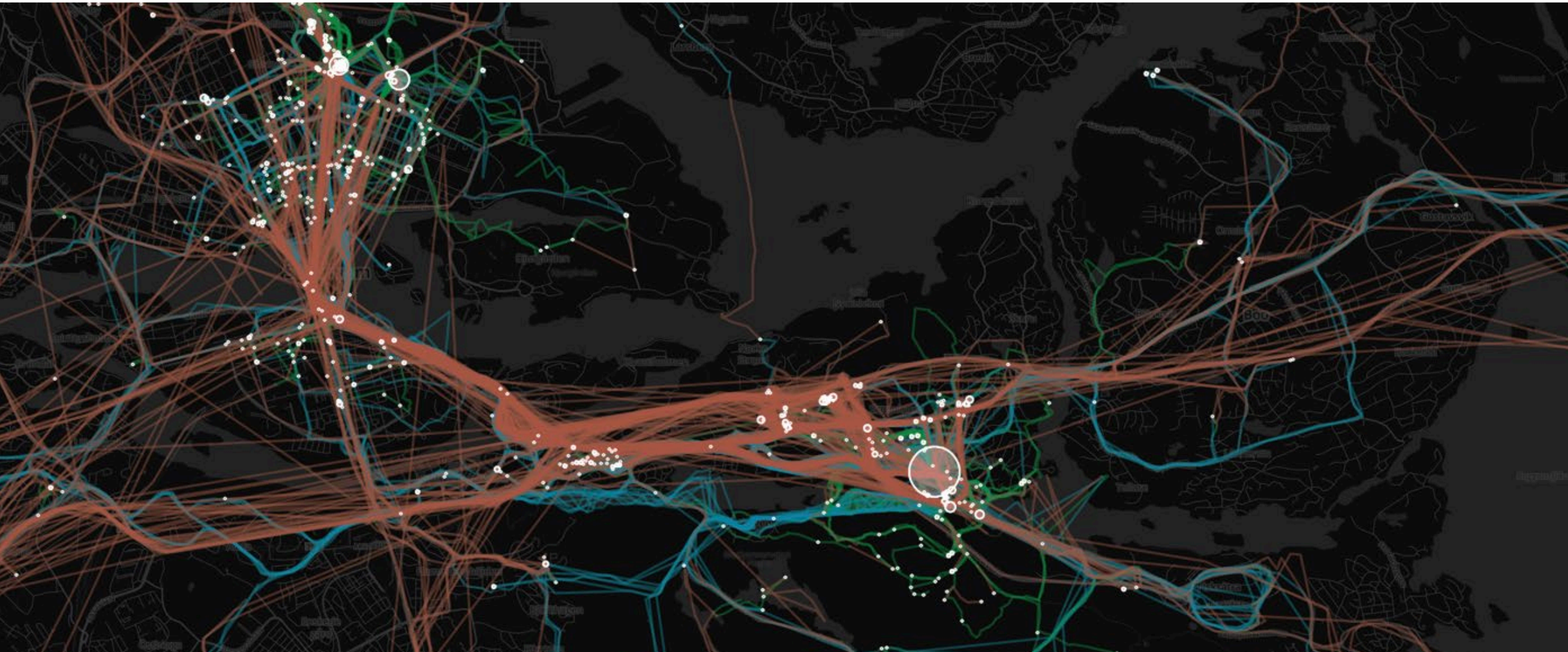
Mistra SAMS Fokus

Exempel på tillgänglighets- och mobilitetstjänster

- **Un-travel** (Virtuella möten, Jobb hubbar)
- **Schemalagda tjänster** (Kollektivtrafik och andra tidtabelldrivna tjänster)
- **Beställningstjänster** (Taxi, Autonoma fordon)
- **Egen service** (Privata bilar, hyrbil, bilpool, låncyklar)
- **Integrerade tjänster** (dörr-till-dörr)

Design driven “living lab” approach experiment i deltagarnas vardagsliv

Mistra SAMS Living Labs

Living Lab #1 Spelregler för vardagsresandet

Apr 2018 - Nov 2018

Living Lab #2 Jobba nära - resa smart

Feb 2019 – Dec 2019

Living lab #1 Spelregler för vardagsresandet

Genererar insikter om ekonomiska incitament och hinder för förändring.

Fokusera på att förstå ekonomiska incitament och hinder för förändring ur individens perspektiv.

Deltagarna rekryterades slumpmässigt utanför stora mataffärer i Södra Stockholmsregionen.

- 9 deltagare
- 6 månader
- Olika metoder för datainsamling (spårning via Trivectors app TravelVU, resejournaler, intervjuer)

Vi testar framtidens spelregler för vardagsresandet!

Privatbilsresandet är kostsam, både för samhället, för miljön, och för hushållsekonomin. Samtidigt så är det svårt för människor att ersätta bilen i sin vardag. Våra vanor och de krav som ställs på oss tycks göra andra färdssätt otillräckliga.

Det är närmast ofrånkomligt att bilsresandet kommer att begränsas i framtiden, med nya regler och avgifter. Samtidigt...

Studiens utformning

Det vi forskare vill veta mer om är hur just du reser och reser ditt resande. Vi vill framför allt veta mer om dina resebehov och om det är möjligt för dig att göra ändringar i ditt resande. Vi vill förstå vilka ändringar du kan och vill göra, och vad som kan hjälpa dig eller hindra dig.

Vi vill därför intervjua alla deltagare och samtala om resandet. Detta görs vid fyra till fem tillfällen under studien, några gånger...

Living Lab #1 – 3 typer av incitament testades

1. Visualisera hela kostnaden för bilen per kilometer
2. Minska trycket på kollektivtrafik i rusningstrafik. Halva priset för månadskort och 20kr/tur utanför rusningstrafik
3. Belöning för cykling - 1 SEK/kilometer “reward” for bicycling, max 400 SEK/month

Living Lab #1 – Första resultaten

Bilens kostnad

Låg kunskapsnivå ... och vill ha det på det sättet
Komplex relation mellan längre och kortare resor

Rabatt i "Off-peak" Kollektivtrafik

Liten / ingen påverkan för de flesta, men intresserade

Cykelbelöning

Ganska lågt intresse

Mistra SAMS Living Labs

Living Lab #1 Spelregler för vardagsresandet

Apr 2018 - Nov 2018

Living Lab #2 Jobba nära - resa smart

Feb 2019 – Dec 2019

Living Lab #2 - Jobba nära - resa smart

Krav på platsen för Living Lab #2

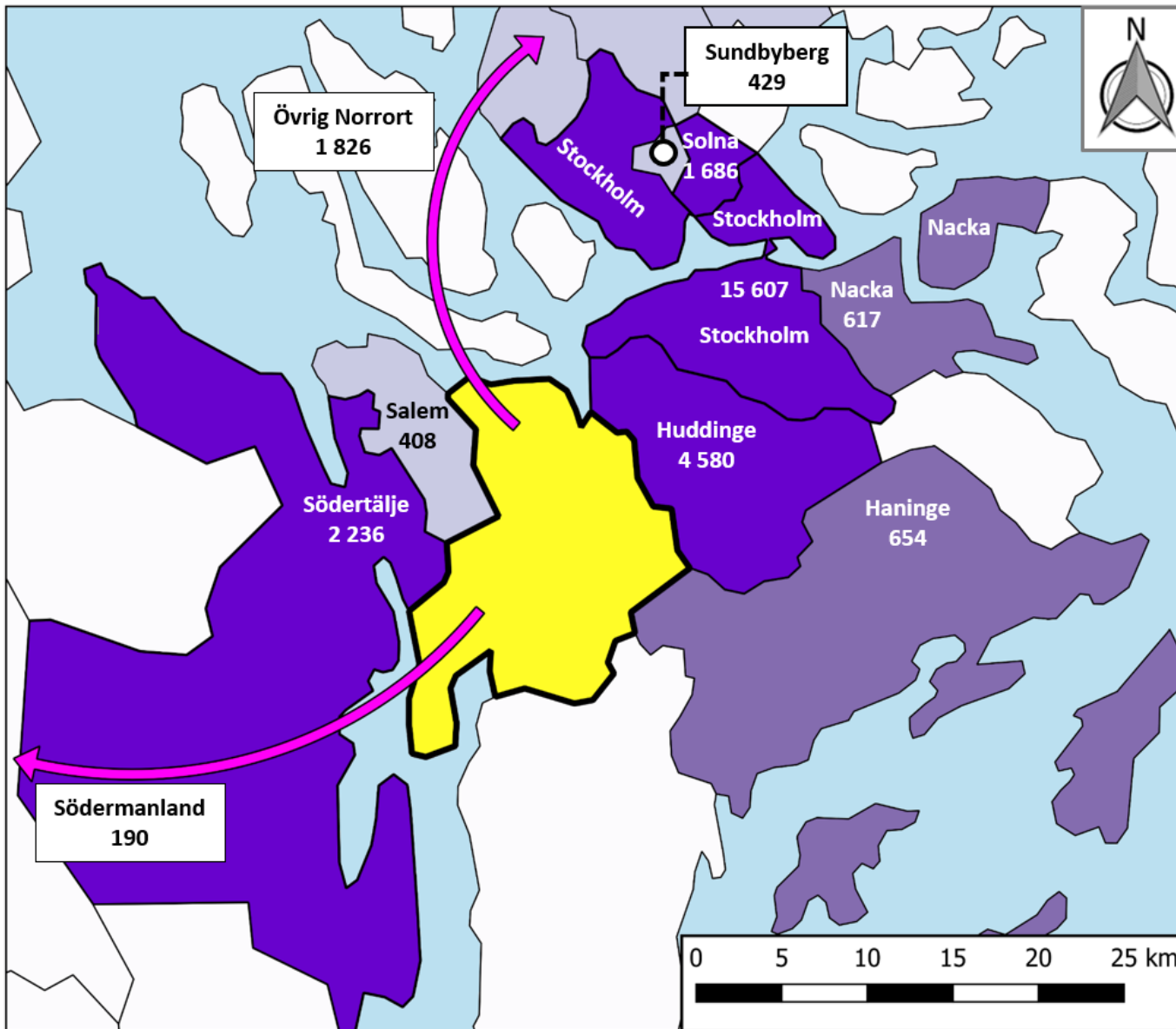
- Stor utpendling från kommunen, få arbetsplatser
- Höginkomsttagare med platsobundna arbeten
- Stor andel privata bilar
-> Tullinge i Botkyrka Kommun

Rekrytering av deltagare

- Via Facebook i Tullinges egen grupp
- Från Mistra SAMS partners:
KTH, Stockholms stad, Ericsson, Scania

Pendling från Botkyrka kommun år 2016

Kommun	Antal utpendlare	Förändring sedan 2009
Stockholm	15 607	19%
Huddinge	4 580	11%
Södertälje	2 236	27%
Solna	1 686	33%
Haninge	654	52%
Nacka	617	21%
Sundbyberg	429	29%
Salem	408	8%
Övrig Norrort*	1 826	42%
Södermanland	190	12%
Övrigt	1 250	157%
Totalt	29 483	21%

* Danderyd, Ekerö, Järfälla, Lidingö, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker.

Källa: SCB

Demografi – Tullinge i Botkyrka Kommun

Invånarantalet: 19 700

Medelålder: 45 år

Utbildningsnivå:

- Grundskola 9%
- Gymnasial 40%
- Eftergymnasial 47%

Inkomstnivå	0 tkr	1–160 tkr	160–319 tkr	320–499 tkr	> 500 tkr
Andel invånare	5%	17%	30%	32%	16%

Tillgång till olika färdmedel

Bilnehav

- 345 bilar/1 000 invånare år 2017, + 2 % sedan 2011
- 70 % av hushållen har minst en bil

Källa: Transportanalys

Cykel

- Cirka 75 % har tillgång till en fungerande cykel

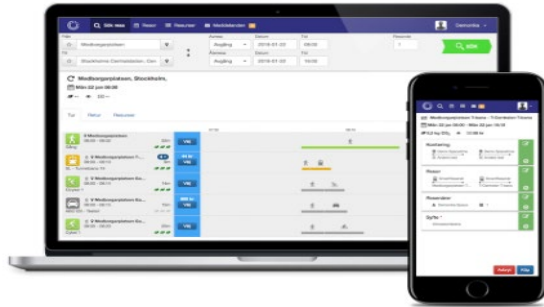
Busstrafik

Källa: Trafikförvaltningens undersökning år 2015

- 4 linjer
- Låg turtäthet under högtrafik, 2 linjer 15-minuters trafik och 2 linjer 30-minuters trafik

Living Lab #2 - Jobba nära - resa smart

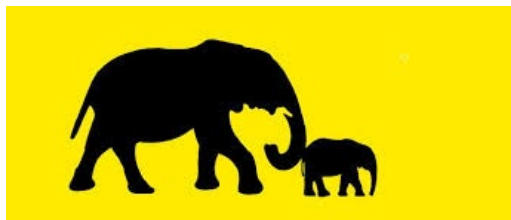
består av tre delar

1. Digital plattform med olika mobilitets- och tillgänglighetstjänster

2. Jobb Hubb i Tullinge

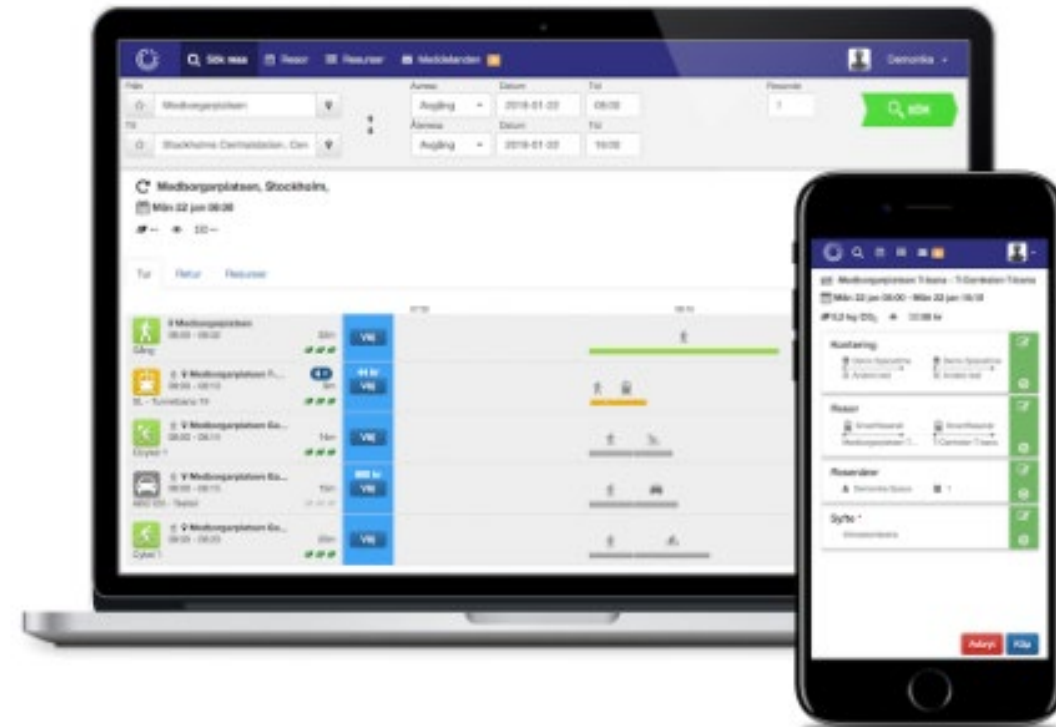

3. Styrmedel och incitament

Living lab #2 – Digital Plattform

Planering och bokning av

- Skrivbord
- Konferensrum
- Telefonhytt
- Kollektivtrafik
- Sunfleets Bil-pool
- Privat bil för samåkning
- Cyklar?
-

Den digitala plattformen Space Time levereras av Smart Resenär med support från Savantic

Living lab #2 – Jobb Hubb i Tullinge

- Ett par gånger i veckan istället för pendling
- Bokningsbara skrivbord
- Upp till 50 deltagare
- Att resa till jobbet
- ...på fritiden
- Lokal koppling

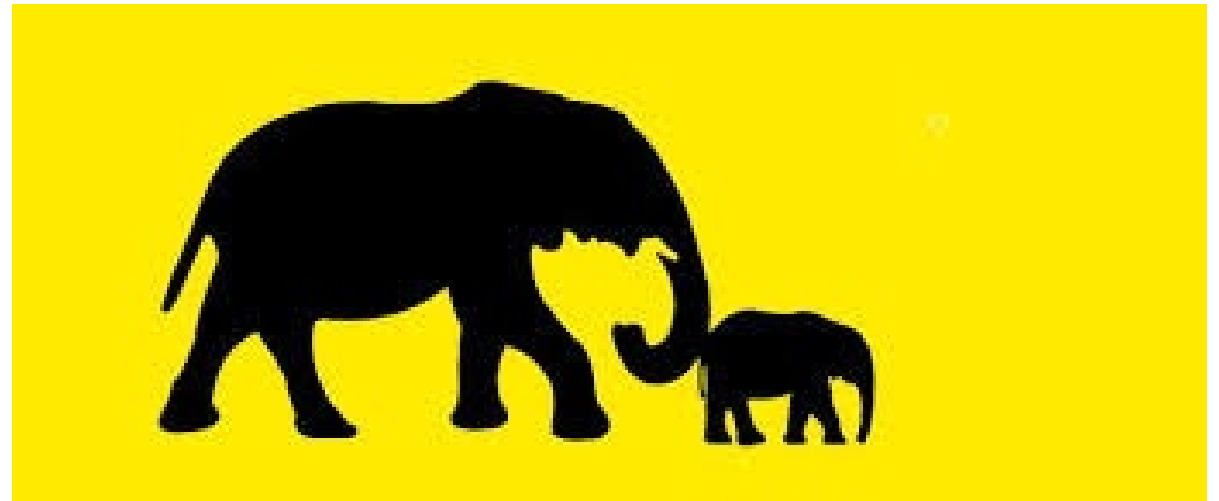

Living Lab #2 – Styrmedel och Incitament

Undersöker effekter av olika typer av styrmedel och incitament som visualiseras genom den digitala plattformen

Olika samhällsnivåer

- Statlig
- Regional
- Kommunal
- Företag

Tack!

www.sams.kth.se info@sams.se [@MistraSAMS](https://twitter.com/MistraSAMS)